

Ketenanalyse regionaal aanbesteden ingenieursdiensten door ProRail

De stand van zaken januari 2017

Definitieve rapportage

Verantwoording

Titel : Ketenanalyse regionaal aanbesteden
 ingenieursdiensten door ProRail,
 De stand van zaken januari 2017
Projectnummer : 41318 (voorheen 41124)
Referentienummer : 201703090852
Revisie : 2.0
Datum : 18 januari 2017

Auteur(s) : Niels Tilanus
E-mail adres : niels.tilanus@4infra.nl
Gecontroleerd door : Erwin Sjonger
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : Erwin Sjonger
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Willemskade 29
 8011 AD Zwolle
 T +31 38 422 4402
 F +31 38 422 1999
 E info@4infra.nl

Revisiebeheer

Revisie	Datum	Doorgevoerde wijzigingen
0.1	24-2-2016	Initiele versie, ter review
1.0	25-2-2016	Review verwerkt tot definitieve versie
2.0	18-1-2017	Update 2017 verwerkt

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Resultaten	4
2	Inleiding	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Handboekversie	5
2.3	Overschakeling naar Tendered zorgt voor minder transparantie	5
3	Informatiebronnen	7
3.1	Documenten, kaders en normen	7
4	Berekening extra CO2 uitstoot 2012 tot 2016.....	8
5	Conclusie	9

1 Samenvatting

1.1 Algemeen

De Ketenanalyse Regionaal aanbesteden, opgesteld in 2012 geeft inzicht in de mogelijke CO2 besparing die kan worden bereikt, door in aanbestedingen van ingenieursdiensten in opdracht van ProRail de locatie van het ingenieursbureau ten opzichte van de projectlocatie te internaliseren. Dat kan door deze mee te laten wegen in de evaluatieprijs waarop gegund wordt.

1.2 Resultaten

De principes van de Ketenanalyse Regionaal aanbesteden zijn in voorgaande jaren in dit rapport wederom getoetst aan de hand van een aantal aanbestedingen in voorgaande jaren om inzicht te krijgen welke CO2 besparing in voorgaande jaren tot stand had kunnen worden gebracht. Het blijkt dat ProRail wel interesse heeft in de ketenanalyse maar het regionaal aanbesteden komt niet tot een pilot. Hierom is de ketenanalyse op een dood spoor beland. Om deze reden heeft 4Infra besloten de ketenanalyse vanaf heden niet meer te updaten. In deze laatste update wordt opgesomd hoeveel CO2 vanaf de start van de ketenanalyse bespaart had kunnen worden indien maatregelen vanaf 2012 doorgevoerd zouden zijn.

2 Inleiding

2.1 Algemeen

In het kader van het CO2 beleid van 4Infra is in 2012 de ketenanalyse Regionaal aanbesteden opgesteld. De ketenanalyse heeft als doel inzichtelijk te maken, welke CO2 besparingen behaald kunnen worden door de afstand van de marktpartij tot de projectlocatie mee te wegen in het gunningscriterium, zodat er veel minder auto en treinreizen nodig zijn tussen het kantoor van de marktpartij en de projectlocatie of het regionale ProRail kantoor. In 2012 is in een planning aangegeven, welke besparing bij geleidelijke implementatie door middel van pilots zou kunnen worden behaald. Deze besparing is in 2013 doorgesproken met vertegenwoordigers van ProRail, te weten de heer J. van Daalen (ProRail AKI) en mevrouw J. van den Bosch (Projectleider duurzaamheid).

Vanuit de aanbestedingsorganisatie ProRail AKI heeft de heer Van Daalen aangegeven dat er interesse is in het concept, maar dat vanwege tijdgebrek dit nog niet nader is bekeken. Tot nog toe is het concept van Regionaal aanbesteden daarom nog niet tot een pilot gekomen.

De aanleiding voor de totstandkoming van de Ketenanalyse Regionaal aanbesteden is dat zakelijk reisverkeer voor de projecten die 4Infra in opdracht van ProRail uitvoert tot de grootste emissies behoort.

2.2 Handboekversie

Deze ketenanalyse is tot stand gekomen op het moment dat 4Infra gecertificeerd was voor het CO2 prestatiehandboek versie 1.2, opgesteld en in beheer bij ProRail. In 2014 is 4Infra verplicht om zich te certificeren voor CO2 prestatiehandboek versie 2.1, opgesteld en in beheer bij SKAO. Inmiddels is 3.0 van dit handboek verschenen. Onderhavig rapport omvat de regelmatige opvolging van de ketenanalyse Regionaal aanbesteden, zoals wordt geëist in het handboek. Deze rapportage borduurt voort op de rapportage Ketenanalyse regionaal aanbesteden de stand van zaken januari 2016.

2.3 Overschakeling naar Tendered zorgt voor minder transparantie

In 2014 heeft ProRail het Tendered definitief als enige medium voor aanbestedingen geïmplementeerd, als vervanger van het ORS systeem.

Een groot nadeel van Tendered is de verminderde transparantie. Daar waar in het ORS altijd alle inschrijfbedragen zichtbaar waren voor alle gegadigden, is het in Tendered zo dat gegadigden alleen de inschrijfbedragen te zien krijgen, wanneer men zelf ook een inschrijving heeft gedaan.

Als een gegadigde om bepaalde redenen, bijvoorbeeld doordat het project relatief ver weg van het eigen kantoor ligt en daardoor een potentieel hoge CO2 uitstoot heeft, besluit om niet in te schrijven, dan krijgt die gegadigde niet te zien aan wie het project wel gegund wordt.

Dit feit van verminderde transparantie zorgt ervoor dat 4Infra nu minder gemakkelijk aan de input voor deze rapportage komt en de rapportage minder compleet is geworden dan bij een grotere transparantie door ProRail in Tendered.

4Infra heeft namelijk vanwege het CO2 bewustzijn in 2015 bij meerdere projecten ervoor gekozen om niet in te schrijven. Voor die projecten weten wij nu niet welk ingenieursbureau dat werk nu wel gaat doen.

3 Informatiebronnen

3.1 Documenten, kaders en normen

Onderstaand overzicht bevat documenten, kaders en normen waarmee rekening is gehouden bij de totstandkoming van dit rapport:

- Handboek CO2-prestatieladder versie 1.2 (ProRail);
- Handboek CO2-prestatieladder versie 2.1 (SKAO);
- Handboek CO2-prestatieladder versie 2.2 (SKAO);
- Handboek CO2-prestatieladder versie 3.0 (SKAO);
- Ketenanalyse regionaal aanbesteden ingenieursdiensten door ProRail (4Infra, januari 2012).
- Ketenanalyse regionaal aanbesteden ingenieursdiensten door ProRail, de stand van zaken juli 2013 (4Infra, juli 2013).
- Ketenanalyse regionaal aanbesteden ingenieursdiensten door ProRail, de stand van zaken januari 2014 (4Infra, januari 2014).
- Ketenanalyse regionaal aanbesteden ingenieursdiensten door ProRail, de stand van zaken januari 2015 (4Infra, januari 2015).

4 Berekening extra CO2 uitstoot 2012 tot 2016

In de oorspronkelijke Ketenanalyse Regionaal aanbesteden zijn op basis van een fictief project berekeningen gemaakt voor de potentiële CO2 reductie. Omdat het zeer tijdrovend is om al de in het vorige hoofdstuk beschouwde projecten op werkpakketniveau te modelleren en uit te rekenen, werd in de opvolgende analyses gebruik gemaakt van uitgangspunten van de werkpakketten van het fictieve project van de oorspronkelijke Ketenanalyse Regionaal aanbesteden. Alhoewel dit niet exact met de beschouwde projecten overeenkomt is het fictieve project gemiddeld gezien representatief voor de beschouwde projecten. Daarom geeft het rekenkundige resultaat in percentages een betrouwbare indicatie van de voorkomende uitstoot.

Om een conclusie op te kunnen stellen over de extra uitstoot als gevolg van het niet implementeren van het regionaal aanbesteden is onderstaande tabel opgesteld. In deze tabel zijn de verschillen in uitstoot te zien bij het wel en niet implementeren van het regionaal aanbesteden.

Jaartal	Aantal projecten	Uitstoot van bureau welke aanbesteding heeft gewonnen (kg)	Uitstoot in kg van meest nabij gelegen bureau (kg)	Vershil
2013	4	6280	3961	37%
2014	8	25255	10748	57%
2015	5	13483	4432	67%
Totaal	17	45018	19141	57%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat bij het toepassen van het regionaal aanbesteden bij de engineering van de projecten waarbij 4Infra bij de aanbesteding betrokken is geweest er 57% van de CO2 uitstoot bespaard had kunnen worden. Dit komt neer op ongeveer 26 ton.

Hierbij gaat het enkel om engineeringprojecten waarbij 4Infra bij aanbesteding betrokken is geweest. Verwachting is dat de uitstoot met aanzienlijk grotere aantallen verminderd kan worden bij het regionaal aanbesteden voor uitvoeringswerkzaamheden.

5 Conclusie

In de afgelopen jaren is in voorgaande opvolgende ketenanalyses inzichtelijk gemaakt hoeveel CO₂ bespaart had kunnen worden wanneer het principe van regionaal aanbesteden in 2012 was doorgevoerd. Deze berekening is uitgevoerd voor de engineeringprojecten waarbij 4Infra betrokken is geweest bij de aanbesteding.

Op basis van deze projecten had voor de engineering van 17 projecten circa 26 ton CO₂ bespaart kunnen worden als het project altijd gegund was aan het ingenieurbureau welke het dicht bij de projectlocatie is gevestigd. Op basis van de huidige aanbestedingsresultaten is circa 45 ton CO₂ uitgestoten. Bij het doorvoeren van regionaal aanbesteden in 2012 had 57% van de CO₂ uitstoot bespaart kunnen worden. Verwachting is dat de uitstoot met aanzienlijk grotere aantallen verminderd kan worden bij het regionaal aanbesteden voor uitvoeringswerkzaamheden.